

Komunikat prasowy FRA

Wiedeń, 9 stycznia 2015 r.

Potrzeba wprowadzenia większej liczby usług wsparcia dla ofiar przestępstw w UE

Odpowiednie środki na dobrze ukierunkowane wsparcie dla ofiar przestępstw są nieodzowne, by zagwarantować im rzeczywisty dostęp do wymiaru sprawiedliwości, zadośćuczynić ich cierpieniu oraz zapewnić poszanowanie przysługujących im praw. W ramach pierwszej kompleksowej oceny usług wsparcia dla ofiar przestępstw przeprowadzonej w całej Unii Europejskiej, której wyniki zostały opublikowane w dniu dzisiejszym, Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) zwróciła uwagę na fakt, że pomimo dokonanych postępów w wielu państwach członkowskich nie sprostano jeszcze wszystkim wyzwaniom.

„Ofiarom należy zapewnić wsparcie przed, w trakcie i po zakończeniu postępowania karnego – takie wsparcie powinny mieć nie tylko charakter prawny, ale również psychologiczny i emocjonalny”, twierdzi dyrektor FRA [Morten Kjaerum](#). „W ciągu kolejnych 10 miesięcy państwa członkowskie UE muszą zakończyć proces transpozycji dyrektywy UE w sprawie ochrony ofiar do prawa krajowego, przy czym stan postępów w tym obszarze wskazuje, że pozostało jeszcze wiele do zrobienia”.

Aby zapewnić skuteczne wsparcie dla ofiar w całej UE, FRA przedstawiła w sprawozdaniu szereg propozycji, na przykład:

- Państwa członkowskie UE muszą zagwarantować świadczenie odpowiednio ukierunkowanych usług wsparcia, uwzględniając wsparcie i doradztwo w związku z traumatycznymi przeżyciami dla ofiar posiadających szczególne potrzeby, na przykład ofiar z niepełnosprawnością, ofiar przemocy seksualnej lub nielegalnych migrantów, którzy padli ofiarą przestępstw.
- Państwa członkowskie UE muszą zapewnić zgodność z wymaganiami dyrektywy w sprawie ochrony ofiar w zakresie szkolenia funkcjonariuszy policji i pracowników sądów oraz z wymaganiami dotyczącymi przeznaczania dodatkowych środków koniecznych do osiągnięcia tego celu.
- Należy usunąć przeszkody biurokratyczne uniemożliwiające świadczenie pomocy prawnej na rzecz ofiar będących stroną postępowania karnego na takiej samej zasadzie, jak na rzecz oskarżonych.
- Państwa członkowskie powinny wprowadzić środki zapewniające ofiarom możliwość uzyskania dostępu do informacji na temat przysługujących im

praw i usług wsparcia, z których mogą skorzystać, a także do istotnych informacji dotyczących ich sprawy.

- Aby zachęcić większą liczbę ofiar do zgłaszania przestępstw, państwa członkowskie UE powinny zapewnić natychmiastową informację na temat wsparcia dla ofiar przez wszystkie organy i służby publiczne, z którymi ofiary mają styczność, uwzględniając służbę zdrowia.

Badania FRA dobitnie potwierdzają, że niedostateczny poziom zgłaszania przestępstw stanowi poważną przeszkodę uniemożliwiającą ofiarom pełne korzystanie z przysługujących im praw. Ukierunkowane i praktyczne systemy wspierania ofiar stanowią kluczowy element każdej strategii na rzecz zwiększania zaufania do odpowiednich organów i wzrostu poziomu zgłaszania przestępstw, bez którego uzyskanie poprawy w zakresie prowadzenia dochodzeń i ścigania przestępstw jest niemożliwe. Dlatego wdrożenie dyrektywy w sprawie ochrony ofiar, czyli *Dyrektywy ustanawiającej normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw*, będzie istotnym krokiem naprzód. Państwa członkowskie muszą transponować tę dyrektywę do dnia 16 listopada 2015 r.

Problematyka wspierania ofiar jest ściśle powiązana z innymi działaniami FRA w obszarze dostępu do wymiaru sprawiedliwości, przeciwdziałania dyskryminacji i przestępstwom z nienawiści, a w szczególności z wynikami szeroko zakrojonych badań Agencji poświęconych grupom osób, które najczęściej padają ofiarą przestępstw. Rezultaty tych prac zostały zawarte w publikacjach, takich jak [sprawozdanie dotyczące LGBT](#), [dyskryminacja Żydów i przestępstwa z nienawiści przeciwko Żydom](#) czy [przemoc wobec kobiet](#).

Na potrzeby sprawozdania opublikowanego w dniu dzisiejszym FRA zgromadziła dane ze wszystkich 28 państw członkowskich w celu przedstawienia informacji i analiz dotyczących procedur stosowanych obecnie na szczeblu krajowym. W przedmiotowej publikacji wykazano, że pomimo wielu wyzwań państwom członkowskim udało się wprowadzić szereg pozytywnych zmian. Wiele z nich zostało wymienionych w sprawozdaniu jako obiecujące praktyki. Na przykład:

- W niektórych państwach członkowskich UE, takich jak Belgia, Estonia i Finlandia zagwarantowano działanie organizacji wspierających ofiary przestępstw na posterunkach policji albo w ich bezpośrednim sąsiedztwie, co znacznie ułatwia współpracę.
- W szeregu państw członkowskich, np. w Danii, Polsce i Wielkiej Brytanii, wprowadzono obowiązek wniesienia przez osoby skazane z tytułu popełnienia przestępstwa określonych opłat na fundusz wspierający świadczenie usług wsparcia dla ofiar przestępstw.
- W niektórych państwach członkowskich, np. w Hiszpanii czy w Szwecji, opracowano aplikacje do telefonów komórkowych umożliwiające zapoznanie się ze szczegółowymi informacjami na temat przebiegu

postępowania sądowego oraz uzyskanie stosownych danych adresowych i kontaktowych.

Sprawozdanie w języku angielskim zostało udostępnione pod adresem: [Ofiary przestępstw w UE: zakres i charakter wsparcia dla ofiar przestępstw](#)

Dyrektywa w sprawie ochrony ofiar stanowi zaledwie jeden z elementów szerzej zakrojonego pakietu na rzecz ochrony ofiar. [Dwa inne akty prawne](#), które również wchodzi w skład pakietu, wejdą w życie w dniu 11 stycznia 2015 r., zapewniając ofiarom przestępstw korzystającym z ochrony w jednym państwie UE możliwość skorzystania z podobnej ochrony w innym państwie członkowskim.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod adresem: media@fra.europa.eu
Tel.: +43 1 580 30 642

Uwagi dla redaktorów:

- Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA) jest uprawniona do udzielania decydującym na poziomie UE i na poziomie krajowym porad opartych na wynikach przeprowadzonych badań, przyczyniając się tym samym do prowadzenia merytorycznych debat i wprowadzania skutecznych strategii zapewniających ochronę praw podstawowych.
- [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE](#) ustanawiająca *normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw*